

ROČNÍK XLVI

6

LISTOPAD - PROSINEC 2009

CENA 12 Kč

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

SOKOLU V SOBOTCE JE 140 LET

Ve dnech **23. a 24. října 2009** oslavila Tělocvičná jednota Sokol Sobotka **140 let** od svého založení a současně si připomněla **80 let** od otevření sokolovny.

Den první byl oslavný. Zahajovaly děti s kulturním programem a navodily tak sváteční atmosféru. Krojované žactvo vyběhlo na forbínu, aby vytvořilo kulisu ke slavnostnímu nástupu. A to již sálem zněly tóny Sukova

Slavnostní zahájení oslav 140. výročí soboteckého Sokola.

Foto: J. Resl

KULTURNÍ AKCE V SOBOTCE :

- 16.12. 14:30 náměstí - VÁNOČNÍ JARMARK ZŠ SOBOTKA
- 18:00 sál spořitelny - VÁNOCE! Ó VÁNOCE! - Vánoční pořad ZŠ Sobotka
- 18.12. 17:30 Městské divadlo - PŘEDVÁNOČNÍ VEČER STUDIA ŠRÁMKOVA DOMU
- 20.12. 10:00 náměstí - ŽIVÝ BETLÉM - tradiční akce baráčníků a ZŠ Sobotka
- 26.12. 20:00 sokolovna - ŠTĚPÁNSKÁ ZÁBAVA - Beatles Veteran Club a DJ Zdeněk Vranovský
- 17.01. 14:00 sál spořitelny - LEDNOVÉ MATINÉ - k výročí narození Fráni Šrámka
- 07.02. 15:00 Městské divadlo - ZIMNÍ PŘÍHODY VČELÍCH MEDVÍDKŮ - Divadlo Krapet
- 20.02. 20:00 sokolovna - SOBOTECKÝ PLES - hraje Cargo a DJ Zdeněk Vranovský
- 27.02. 14:30 sokolovna - DĚTSKÝ KARNEVAL - hry a soutěže

pochodu „V nový život“. V čele s prapory vpochoďovali do velkého sálu Sokolové ve slavnostních krojích, následovaní cvičenci. Za přítomnosti 292 aktérů a diváků přijal zástupce ČOS bratr Josef Těšitel pamětní stuhu ČOS na historický sokolský prapor naší T. J. Uznáním byla rovněž stuha věnovaná Sokolskou župou Jičínskou-Bergrovou. Po slavnostním projevu, v němž byla zbilancována činnost našeho Sokola za uplynulých 18 let a po zdravicích následoval sportovní program, v němž se prezentovala nejen činnost sobotecké T. J., ale i dalších tělocvičných jednot Sokolské župy Jičínské-Bergrovy. Úspěch sklídily sobotecké berušky, žactvo, ženy a dále aerobičky z Ostroměře a ženy s kuželi z Jičína. Velký úspěch mělo vystoupení „mužoretů“ ze skupiny ARTrosy z Hořic. Přítomní diváci přijali program velmi příznivě, což potvrdili častým potleskem i radostným hlasovým projevem.

Den druhý proběhl v ryze sportovním duchu – uskutetnil se přátelský turnaj ve florbalu, ve kterém se na 1. místě umístilo družstvo Sokola Sobotka, druzí byli sokolové z Ostroměře a třetí sokolové z Dolní Kalné.

Historii let 1869 – 2009 mapovala výstavka, instalovaná v malém sále sokolovny.

Na přípravách a samotné realizaci oslav se podíleli členové výboru, cvičitelé i někteří cvičenci. Také hosté z tělocvičných jednot Sokolské župy Jičínské-Bergrovy.

Tělocvičná jednota Sokol Sobotka děkuje všem, kteří svou účastí a dobrovolným příspěvkem pomohli nést část nákladů spojených s touto oslavou a zároveň přispěli na charitativní fond pro nevidomé - „Světlušku“.

Za výbor T. J. Sokol Sobotka
Jana Ouředníková

VZPOMÍNKA NA SOBOTECKÉ SOKOLY

U příležitosti oslav vzpomeňme také na dávné členy soboteckého Sokola, kteří před námi tvořili jeho historii. Na sokoly zakladatelé, sokoly bojující v legiích I. světové války, sokoly bránící naši vlast před fašismem ve druhé světové válce, sokoly jichž se hluboce dotkly útrapy a perzekuce po roce 1948. Byla by jich dlouhá řada. Na jejich vyjmenování by nestačil jeden časopis.

Novodobá historie se píše od roku 1991, kdy jsme se vrátili opět k Sokolu (ČOS). Stalo se tak podporou mladých cvičitelů, které pokračovaly v nových podmínkách dál ve své činnosti. Také příznivým ohlasem a moudrostí starších členů, pamětníků doby před rokem 1948. Z těch už jich mezi námi mnoho není. Za všechny věnujme vzpomínku alespoň některým, jež nás v průběhu posledních 18-ti let opustili.

Jsou to: Přemysl Dolenský, František Drholec, JUDr. Jan Kazda, Bedřich Klíma, Vladek Macoun, Stanislav Mrskoš, Jaroslav Opočenský ml., Josef Trnka, Josef Vrána, PhMr. Dobroslava Divišková, Blažena Helikarová, Marie Kazdová, Marie Kubů, Miluška Krámková, MUDr. Marie Kafková, Věra Macounová. Libuše Mrskošová, Věra Pohnánová, Marie Strnadová, Stanislava Tomsová, Marie Urbanová, ing. Libuše Veselá, Libuše Vognerová, Božena Vránová, Jarmila Žemličková.

Nakonec ještě osobní vzpomínka na některé dávné činovníky a cvičitele soboteckého Sokola, z jejichž příkladné moudrosti, obětavosti, schopnosti a zkušenosti lze čerpat dodnes. Nelze zapomenout na cvičitelky žactva sestry Marii Opočenskou a Marii Holou. Na náčelníka a cvičitele Bohuslava Opočenského i na organizátora kulturních akcí Jaroslava Opočenského. Stranou vzpomínky nemůže zůstat ani oblíbený učitel a tělocvikář Jaroslav Šťastný i schopný organizátor táborů a sportovních akcí MUDr. Jiří Filsak.

Také správce budovy Jaroslav Boček, hospodáři Karel Pulcman i František Grospič, ochotník a turista Václav Halbich i sokolník pan Kulíček se svoji ženou Barborou. Ti všichni společně s dalšími nejmenovanými vrstevníky patřili do velké sokolské rodiny. Spjovala je odvaha, přátelství, čestnost a vlastenectví.

Na soboteckém hřbitově byla u příležitosti oslav 140 let Sokola v Sobotce položena před „Pomníkem rodáků“ všem zemřelým sokolům Sobotecka kytička diků.

Jana Ouředníková

Další informace o sokolských slavnostech najdete na str. 9.

Vítězný florbalový tým T.J. Sokol Sobotka a jeho soupeři z Ostroměře a Dolní Kalné.

RADNICE INFORMUJE

- zprávy z MěÚ -

24. veřejné zasedání zastupitelstva

Za účasti 12 zastupitelů a 11 občanů se dne 29. října 2009 uskutečnilo 24. veřejné zasedání Zastupitelstva města Sobotka.

V úvodu schůze, v prvním bodu jejího programu, zastupitelé přijali **Rozpočtové provizorium na rok 2010**. Na přípravě rozpočtu se pracuje. Dočasnou nepřítomností účetní města se však pozdrží další kroky, a to předložení finančnímu výboru, vyvěšení na úřední desce na dobu patnácti dnů. Určitý čas pro seznámení se s návrhem rozpočtu by měli mít i samotní zastupitelé. Na období od 1. ledna 2010 je vyhlášeno **rozpočtové provizorium** do doby konečného schválení rozpočtu na tento rok. V tomto období vedoucí jednotlivých organizačních složek a příspěvkových organizací zajistí maximální hospodárnost ve výdajové části svých rozpočtů – tj. nezbytné provozní výdaje včetně předem schválených investic a smluvních závazků. Za základ je považována srovnatelná výše schváleného rozpočtu na rok 2009.

Rozpočtovým opatřením č. 5/2009 se upravuje stávající rozpočet v příjmové i výdajové části na 45 000 620 Kč.

Zastupitelé vzali na vědomí zápis z jednání kontrolního výboru. Ten provedl kontrolu příjmů a výdajů v Městském kulturním středisku Sobotka za rok 2008. Výbor konstatoval, že výdaje byly o 543 697 Kč vyšší než příjmy.

Zákonem č. 477/2008 Sb. Byl novelizován Zákon č. 250/2000 Sb. O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a to zejména ustanovení paragrafu 27, kde jsou nově vymezena majetková práva **příspěvkových organizací a jejich zřizovatelů**. Je zde například výslovně stanoveno, že PO nabývá majetek pro svého zřizovatele a stanovují se zde konkrétní případy, kdy může PO nabývat majetek do svého vlastnictví. K určitým změnám také došlo ve výčtu obsahu zřizovacích listin. V přechodných ustanoveních je stanoveno, že zřizovatel přizpůsobí zřizovací listinu novému znění zákona do sedmi měsíců ode dne její účinnosti.

Záležitostí úprav zřizovacích listin se 17. 9. 2009 zabýval finanční výbor a doporučil dále ponechat ve zřizovacích listinách výpůjčku nemovitého majetku. **Zastupitelstvo projednalo a schválilo dodatky zřizovacích listin, které naplňují ustanovení zákona a případně napravují některé formulační nedostatky.** Nemění však zásadním způsobem podstatu dosavadního majetkoprávního vztahu mezi zřizovatelem a PO. Nemovitý majetek i nadále zůstává ve výpůjčce, ostatní majetek je ve vlastnictví města a je předán k hospodaření a pouze v případě daru nebo dědictví může PO nabýt majetek do

svého vlastnictví – se souhlasem zřizovatele. Dodatky se týkají zřizovacích listin čtyř příspěvkových organizací: základní školy, mateřské školy, školní jídelny a městského kulturního střediska.

-MJ-

NESLIBOVAL JSEM ZÁZRAKY

S ohledem na finanční možnosti města jsou a budou i docela malé akce „obří“

Rozhovor se Stanislavem Tláškem, starostou města

Čas ubíhá jako voda. Zastupitelé vstupují do posledního roku svého volebního období. Za rok půjdeme k volbám, abychom si zvolili nové zastupitelstvo. Kandidáty navrhuji jednotlivé politické strany a sdružení. Těžko v tuto chvíli předpovídat, jak šťastnou ruku budou mít při výběru kandidátů. Přesto ze zeptám: troufnete si odhadnout, jak nové bude složení příštího zastupitelstva?

Netroufnu. Víím, že být zastupitelem znamená tzv. „dát na oltář vlasti“ část svého volného času. Ne každý člověk je ochoten v podstatě zadarmo něco dělat ve prospěch města a spoluobčanů. Odměna za práci v zastupitelstvu je totiž zanedbatelná, spíše symbolická. Zaměstnavatelé dnes vyžadují od lidí plný výkon. O žádných úlevách a pochopení z jejich strany nelze hovořit. Ve společnosti převládá trend, že „pokud něco dělám, měl bych za to dostat peníze.“ Mnozí lidé proto vůbec odmítají uvažovat o tom, že by mohli vykonávat nějakou dobrovolnou funkci.

Je čas složit účty voličům. Platí to o každém zastupiteli, starostu nevyjímaje. Řekněte, jak se po zkušenosti tří let díváte na svou práci a potažmo i na činnost rady a zastupitelstva?

Přiznám se, že do funkce starosty jsem nastupoval s daleko větším optimismem, než jaký mám nyní. Účastníci ustavující schůze zastupitelstva si jistě dobře pamatují, že jsem nesliboval zázraky. V jednom mám svědomí určitě čisté a mohu klidně spát. To, co jsem si sám předsevzal, jsem splnil. Práce s lidmi není jednoduchá. Naštěstí jsem na to byl ze svého předchozího zaměstnání připravený. Určitě jsem neočekával, že vše půjde hladce, že nutně s každým musím najít společnou řeč. Jsem však nepříjemně zaskočený hlavně tím, že někteří nedokážou přijmout názor ostatních. Někdy zcela bez ohledu na to, zda jejich návrh by byl skutečným přínosem pro město a ne pouze pro ně samotné. Zdá se mi, že někdy jsme v rozhodování trochu těžkopádní. Možná je to jenom můj osobní pocit.

V tomto volebním období byly prioritní dvě velké akce: dokončení plynofikace a pokračování kanalizace druhou etapou. Jaký je stav, co se chystá dál? Co ještě chcete stihnout v posledním roce před volbami?

Je potřeba zdůraznit, že dokončení plynofikace podle našich představ nebylo možné dodržet. Veškeré dotační programy, které měly pokrýt potřebné náklady, byly zrušeny. Přesto se podařilo zavést plyn v Boleslavské ulici. Je podepsána smlouva s RWE na provedení prací v ulici J. Glazarové, Na Benešově a v Bezručově ulici. S ohledem na omezené finanční prostředky města to hodnotím jako stoprocentní naplnění reálných možností. Čtyři roky na plné pokrytí plánovaného rozsahu prací je navíc krátká doba.

Pokud jde o kanalizaci, připravujeme její závěrečnou, třetí etapu. Jde v podstatě o poslední možnost čerpání dotace od Státního fondu životního prostředí. Tu máme schválenou. Očekáváme výzvu k podepsání příslušné smlouvy. K tomu by mělo dojít do konce tohoto roku. Samotná třetí etapa by pak měla být realizována od května 2010 do konce roku následujícího – tedy 2011. Celková hodnota díla představuje úctyhodnou částku 47 milionů korun.

Pokud jde o další akce, které bychom ještě rádi uskutečnili v tomto volebním období, jde například o zahájení prací na tzv. sběrném dvoře, nebo o výstavbu komunikace v ulici Na Benešově. Pokračovat by se mělo v přípravě zateplení a výměny oken v mateřské škole. Osobně si myslím, že s ohledem na naše finanční možnosti to není tak málo, jak se na první pohled zdá.

Plynové trubky a kanalizační roury jsou pod zemí – nejsou vidět. V podzemí jsou tak „uloženy miliony,“ neboť nešlo o levnou záležitost, rozhodně však pro další rozvoj města nezbytnou. Co na rozdíl od plynových a kanalizačních trubek vidět je, jsou domy v majetku města. Snad v nejžalostnější stavu je „rohák“ s trafikou na náměstí. Čeká ho osud ruiny, nebo je nějaká naděje na jeho generální opravu? A když jsme na náměstí, zmiňme se o tom, jak daleko jsou plány s jeho rekonstrukcí a s rekonstrukcí přilehlých prostor.

Souhlasím s tím, že dům čp. 6 na náměstí (zminěný „rohák“ s trafikou) je potřeba urychleně opravit. Vše je opět o penězích. Očekáváme, že ministerstvo kultury zařadí tento dům mezi kulturní památky města, což by pak otevřelo větší šance na získání potřebné dotace.

Co se týče rekonstrukce náměstí a přilehlých prostor, vše je prozatím jen v poloze úvah a představ.

Město nemá prakticky možnost, jak donutit majitele soukromých domů, aby o ně pečovali. Jde zejména o domy v městské památkové zóně. Některé domy tu změnily majitele, na jejich vzhledu se však nic nezměnilo. Co s tím?

Bohužel, možnosti města jsou velice omezené. Po velmi dlouhé době se nám například podařilo zajistit alespoň částečnou opravu domu v ulici Boleslavská, který by už mohl ohrožovat bezpečnost chodců při chůzi k parku nebo na vlakové nádraží. Město nabízí půjčky na opravy. Ty však nejsou plně využívány. Hlavní tíhu a odpovědnost však nesou samotní vlastníci nemovitostí.

Město je zřizovatelem čtyř příspěvkových organizací. Shodou okolností na posledním veřejném zasedání zastupitelstva byly aktualizovány jejich zřizovací listiny. Zastupitelé, rada, starosta i místostarosta musejí každé čtyři roky projít volbami. V nich buď noví kandidáti uspějí, stávající svou pozici obhájí, nebo skončí. Neuvažujete v radě či v zastupitelstvu o tom, že by i vedoucí funkcionáři příspěvkových organizací vždy po místních volbách měli svou funkci rovněž nějak obhájit a složit účty například ve vyhlášeném výběrovém řízení?

Osobně si myslím, že čtyři roky ve vedoucí funkci jsou velice krátká doba. Proto nepodporuji myšlenku vyhlašovat každé čtyři roky výběrové řízení. Nevidím v tom přínos. Je možné, že někteří zastupitelé mohou mít, či mají na tu věc jiný názor. Odlišný postoj může samozřejmě mít některé z budoucích zastupitelstev.

Jsou záležitosti, které vyžadují obrovské finance, na které město nemá a musí je umět sehnat. Leccos lze udělat bez velkých peněz, vlastními silami. Na něco stačí i městská pokladna, případně menší příspěvek do ní, který lze získat snadněji než miliony. Můžete uvést nějaký příklad? Uvažujete v radě či zastupitelstvu, nebo Vy osobně o něčem, kde jen menší investice, či dokonce pouhý nápad, úprava rozpočtu nebo lepší organizace může vylepšit stávající stav?

Všichni víme, že naše země v současné době prožívá složitou ekonomickou situaci, zapříčiněnou celosvětovou finanční krizí. Město Sobotka nežije v nějakém skleníku. Všechny problémy se nás, jako malého města, dotýkají dvojnásob. V době, kdy vedeme tento rozhovor (6. listopadu), nemáme ještě ani v hrubých obrysech sestavený rozpočet na příští rok. Mnohé se dnes přenáší na obce. Nejen odpovědnosti, kompetence, ale také finanční krytí. Když si uvědomím, co všechno bychom měli z našeho rozpočtu zajistit, mám pocit, že i „malé“ akce budou „obří“. Nechci se vymlouvat, schovávat za ekonomickou krizi. Nebráním se dobrým a reálným nápadům a podnětům. Za takový považuji a určitě podporuji například návrh upravit velký sál spořitelny na víceúčelový sál. Místo pevných sedadel by se tu mohly používat židle. Jejich variabilita umožňuje připravit sezení diváků podle potřeby a charakteru akce, která tu bude probíhat. Nemělo by jít o velkou investici. Lze ji pokrýt nějakou menší dotací, na kterou snáze dosáhneme než na ty „milionové“.

Lidé ve městě si samozřejmě spolu povídají a probehrou kde co. Často je slyšet názor, že se v Sobotce „zastavil čas.“ To, co město opravdu potřebuje, se podle mínění některých lidí neřeší rychle a razantně. V důsledku toho prý městu hrozí osud jakéhosi „skanzenu“. Co Vy na to?

Osobně se snažím o to, abych nežil odtrženě od dění ve městě a jeho potřeb. Zúčastňuji se podle svých možností různých setkání s občany a pozorně naslouchám jejich názorům. Nemyslím si, že by Sobotce hrozil osud nějakého skanzenu. Ale je to právě městská památková

zóna, nebo chcete-li „stará“ Sobotka, která přitahuje zájem návštěvníků města. Budování „nové“ Sobotky je omezeno nedostatkem pozemků pro výstavbu rodinných domů a výstavba „městských“ bytů je samozřejmě limitována finančními možnostmi města. Jsem rád, že jsme konečně dospěli k podepsání smlouvy na výstavbu bytových jednotek.

Další otázka navazuje na předchozí. Nechybí zastupitelstvu zpětná vazba? Máte dost informací o tom, co si lidé opravdu myslí? Do jaké míry se zastupitelé o veřejné mínění skutečně opírají? Občané pochopitelně docházejí na městský úřad, aby si vyřídili nejrůznější záležitosti. Při tom jen těžko tlumočí nějaký názor. Na veřejných zasedáních zastupitelstva je však účast veřejnosti (až na výjimky) minimální. Jde víceméně o stále stejné lidi. V čem to je? Jsou snad pro „Sobotáky“ jednání nezajímavá, nekonkrétní ve svých závěrech? Jak chcete občany víc vtáhnout do dění?

Každý z občanů, který se zúčastní veřejného zasedání zastupitelstva, sám posoudí, do jaké míry zastupitelé ve „volné“ diskusi či v debatě k předkládaným materiálům vznášejí připomínky, názory a náměty svých voličů. Někteří se většinou připojují k dotazům přítomných občanů. Jsou zastupitelé, kteří i mimo vlastní schůze zastupitelstva chodí k nám na úřad a spolu s námi hledají řešení nejrůznějších problémů.

To, že účast občanů je na veřejných zasedáních zastupitelstva malá, mi samozřejmě lhostejné není. Stejný problém jsme řešili i v minulém voleném období. Schůze už nepředjímáme, probíhají tzv. „na ostro“. I díky tomu jsme očekávali, že se zájem občanů zvýší. Je však pravdou, že záleží na tom, co se konkrétně projednává. Když jsme například debatovali o možnosti výstavby nových bytových domů, byl zájem občanů velký. Tím, že jsme nebyli schopni dosáhnout rychlé a potřebné shody, jsme jejich zájem přijít znovu ve velkém počtu trošičku prohosподаřili. To je velké ponaučení.

Opět se nechci vymlouvat, ale domnívám se, že zájem o veřejné dění je také do značné míry ovlivněn všeobecným znechucením nad politikou a v našem případě hlavně nedostatkem financí. Bez pomoci státu či kraje můžeme z vlastní „kapsy“ vydat opravdu málo. Velice rádi bychom vyšli vstříc všem rozumným a pro život města nezbytným potřebám a požadavkům, ale peníze na to zkrátka a dobře nemáme. I proto se může mnohým zdát, že se toho dělá málo, že se rychle neřeší často letité problémy. A v důsledku toho všeho klesá i zájem občanů jít na schůzi, kde se podle nich „nic“ zásadního neřeší. Kéž by se mi je podařilo díky předchozí části rozhovoru přesvědčit, že to tak není. Jen to tempo a možnosti jsou ostře limitovány tím, kdo nám pomůže.

Blíží se konec volebního období. Za pár dnů ukončí svou vládu tento kalendářní rok. Co byste jako starosta města chtěl popřát sobě, radě, zastupitelům a samozřejmě všem, kteří v Sobotce žijí – ať trvale, nebo dočasně včetně turistů? Máte pro ně nějaký „dárek“ pod vánoční stromeček?

Všem občanům chci především popřát hodně štěstí a zdraví. Je to sice „otřepaná“ fráze, ale pro spokojený život je to určitě to nejdůležitější. Chtěl bych všechny ujistit, že se budeme snažit, abychom v tomto volebním období dokončili vše, o čem byla řeč. Jak bylo uvedeno v jedné otázce: plynové a kanalizační trubky nejsou vidět. Pod zemí jsou však skutečně ukryty miliony. Je to investice životně nezbytná pro normální fungování města i pro jeho budoucnost. Přál bych si, abychom dokázali obstarat více peněz na údržbu a opravy místních komunikací. Mnohé jsou v žalostném stavu.

Pane starosto, děkuji za rozhovor.

Miroslav Jalovecký

SOBOTKA V LISTOPADU A PROSINCI 1989

Jako připomenutí událostí před dvaceti lety jsme vybrali **zápis z městské kroniky**, který na jaře 1990 sepsala tehdejší kronikářka **Eugenie Půlpánová**. Zápis je přepsán bez úprav. Shodou okolností paní Půlpánová zemřela minulý týden, 2. 12., ve věku 84 let.

Sobotka navenek poklidně žila, lidé sledovali rozhlas, televizi, denní tisk. Někteří sobotečtí občané byli v Praze na manifestacích. Teprve v sobotu 25. 11. v dopoledních hodinách objevily se pražské letáky na výkladních skříních v textilu, prodejně u nádraží, v okně klubovny SSM, městské knihovně, prodejně Kniha, kadeřnictví, v kině i jinde. Se zájmem si to občané četli. Byl tu mimo jiné leták – výpověď očitého svědka z brutálního zásahu ozbrojenců při demonstraci studentů vysokých škol 17. listopadu, včetně 3 autentických fotografií, požadavek OF na prezidenta republiky a upuštění od potrestání některých občanů za politické prohřešky, osobní výpověď herce Josefa Kemra, požadavky studentů, seznam podniků, které se přihlásily ke generální stávce a další. Ještě v pátek 24. 11. obcházel předseda a tajemník MěNV výrobní provozy, aby se 27. 11. nestávkovalo. V neděli 26. 11. večer zapalovali občané svíčky na sousoší na náměstí a bustě Fráni Šrámka. Při tom se ustavilo první Občanské fórum – Petr Pfeifer, dr. J. Kazda, Marie Sekerová, Václav Šouta, Alena Krejčíková, Petr Hejn, dr. I. Kafka, dr. K. Samšíňák, A. Kafková. Toto první fórum dojednalo s dr. D. Faměrovou, že v úterý 28. 11. bude v kině shromáždění občanů, kde promluví dr. Kazda. V pondělí 27. 11. polední houkání sirény vyzvalo ke stávce. Stávky se zúčastnili pracující ze všech výrobních závodů, obchodů a další občané. Celkem asi na 400 občanů. Diskusi zahájil František Staška a jeden učitel, který byl se školou v přírodě v okolí Sobotky, dále V. Šouta, ing. Pavlíček a L. Kalčík, oba z JZD. Po dohodě s manifestujícími vyzval Fr. Staška člena výboru TJ Sokol Lad. Jirků, aby zajistil na úterý 28. 11. sál sokolovny i rozhlasovou techniku, kde bude shromáždění občanů místo v kině. Bohužel, objevilo se i vyřizování osobních účtů, což tam nepatřilo. V úterý 28. 11. byl tedy v sokolovně diskusní večer asi 400 občanů

s představiteli MěNV a MěV KSČ. Zahajovací projev měl dr. Kazda. Potom pokračoval stříhový film z kazety s událostmi ze 17. 11. v Praze a dalších dnů do 20. 11. Film přivezl student a studentka DAMU, první účastníci. Potom oba studenti promluví k přítomným a přečetli prohlášení studentů a pražského Občanského fóra a další prohlášení. Možno říci, že ne vše, co bylo uvedeno, znali jsme již z televize, rozhlasu a tisku. O slovo se také přihlásila herečka Romana Sittová, která přečetla dopis bývalé předsedkyně MNV Drahy Bílkové-Kyzivátové. Druhý díl stříhového filmu nebyl promítán, byl zájem o diskusi. Proto, když studenti své pozvání skončili, vyzvali přítomné, aby diskusní večer řídili sami a rozhodli, zda bude ustaveno Občanské fórum. Slova se ujal dělník JZD L. Kalčic, který měl věčný projev a sklídl potlesk. Další potom byli Petr Pfeifer a V. Šouta. Poté ing. L. Pavlíček z JZD s velice zajímavým a věčným projevem. Dále se také zapojili Zbyněk Krámek ml., Josef Pažout, a také ing. Kerner z JZD, ale ten neuspěl. Bylo navrženo, aby ti, kteří se staví za ustavení Občanského fóra, zůstali sedět, kteří nemají zájem, aby odešli. Možno říci, že víc jak na 99% zůstali sedět. Začaly návrhy na mluvčí OF, do něhož byli navrženi: ing. Pavlíček, Jar. Konečný z č.p. 331, A. Krejčíková, dr. Selinger, J. Pažout, Fr. Staška, V. Šouta, P. Pfeifer, M. Sekerová, J. Dajč, F. Španhel-číšník, P. Hejn, L. Kalčic. Diskusní večer trval od 18 do 22 hodin.

2. 12. zdejší OF uspořádala v kině besedu s hercem Josefem Dvořákem a Jarmilou Datelovou k současným událostem. Mluvil také ing. Jan Vraný a ing. Pavlíček z JZD, dr. Kazda a zdejší římskokatolický farář Petr Němec, který také hrál na kytaru a zpívalo se. Ing. Vraný a ing. Pavlíček mluvili o zakládání Strany rolníků. Byla to pěkná schůze OF, lepší než v sokolovně, i když nebyl sál plný.

7. 12. přijeli do Sobotky studenti vysoké školy strojní z Liberce. S nimi byl diskusní večer opět v kině. Přijeli jako poslové, aby pohovořili s občany a žádali je o podporu svých požadavků. Ještě jeden diskusní večer byl na náměstí 11. 12. v 17 hodin. Občanů se sešlo dost. Diskuse řídil P. Pfeifer, mluvil L. Kalčic, J. Dajč, ing. Vraný, který rovněž oznámil zakládání strany rolnictva, dr. Kazda oznámil zakládání Sociálně demokratické strany. Mluvil také řím. katolický farář P. Němec. Na ukončení se vždy zpívala státní hymna. Mluvčí OF měli společnou schůzi s radou MěNV, kde byly stanoveny nejbližší úkoly MěNV pro období do všeobecných voleb do zastupitelských sborů. S tímto byli občané seznámeni ve vývěsní skříňce na náměstí. Z OF, jmenovaného v sokolovně, byl vypuštěn J. Pažout a jmenován Stanislav Chrpá.

Výše uvedený zápis z kroniky a pak článek paní L. Pfeiferové ze ZŠS 2/1990 jsou jedinými prameny napsanými přímými účastníky dění a v podstatě jediným zaznamenaným svědectvím té doby, včetně jmen a dat. Což je žalostně málo. Za dalších dvacet let si bude vývoj oněch událostí v Sobotce pamatovat opravdu jen hrstka lidí. A navíc, dle vyjádření mnohých účastníků, dění v Sobotce před 20 lety nikdo nefotografoval a v městské kronice jsou pouhé 3 fotografie vylepených plakátů. Dvě z nich najdete na str. 16.

-JAN-

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Vojtěch Ron: Lidové pašijové divadlo v českých zemích. Vyšehrad Praha 2009, 244 s.

S předmluvou teatrologů Zdeňka Hořínka a Adolfa Scherla vychází v pravý předvánoční čas knížka, která má snad jedinou vadu: že se její konečné podoby nedožil autor.

Vojta Ron (1930-2007) se narodil v Turnově a působil jako herec hlavně v divadlech v Mladé Boleslavi a v Liberci. Znali ho i posluchači rozhlasu, byl výborným recitátorem. Jeho zálibou bylo studium divadelních tradic severovýchodních Čech. V této oblasti dosáhl profesionální dokonalosti, napsal řadu studií a vydal tiskem cenné rukopisy. Aktivně pracoval rovněž v Pekařově společnosti Českého ráje. Ani těžká nemoc, kdy mu byly amputovány obě nohy, nezničila jeho životní optimismus.

Konečným výsledkem jeho úsilí je právě vyšlá kniha. Soustřeďuje v 11 studiích vše podstatné o lidovém – sousedském divadelnictví hlavně v Podkrkonoší. Studie byly původně publikovány v různých odborných i regionálních časopisech a sbornících, nyní vycházejí jako lépe dostupný celek, doprovázený poznámkami, Rono-ovou bibliografií, rejstříky, plánky, reprodukcemi a mnoha barevnými i černobílými fotografiemi.

A proč knížce věnujeme pozornost i na stránkách ZŠS? Protože na několika místech připomíná i skutečnost, že v letech 1628-1630 byla v Sobotce inscenována velikonoční hra o vzkříšení Páně. Ron ji považuje za první české doložené divadelní představení ve sledovaném regionu Podkrkonoší a Pojizeří. V Jičíně u jezuitů se hrálo až o tři roky později. Opět má tedy Sobotka v něčem prvenství...

-KB-

KRAJANSKÉ HROBY

Na další fotografii našeho seriálu navštívíme hrob **P. Jana Křtitele Hájka** na Vyšehradě. Narodil se v Sobotce 14. června 1863, gymnázium vystudoval v Mladé Boleslavi a jako farář působil v Jenišovicích a na penzi jako zámecký kaplan na Hrubém Rohozci. Byl známým národopiscem, spolupracoval zvláště s turnovským muzeem, v jehož výboru byl od roku 1899. Své práce tiskl v časopisech Národopisný sborník československý, Pojizerské listy, Od Ještěda k Troskám, Časopis společnosti přátel starožitností aj. K jeho přátelům patřili mj. majitel rohozeckého panství hrabě Mikuláš Desfours, historik Josef Vítězslav Šimák, básník P. Václav Vajs. Měl hluboké sociální citění, znal práci vesničanů a dokonce se naučil brousit kozákovské drá- hokamy. Kalich a bohoslužebná roucha posázená těmito kameny věnoval do svatováclavské kaple chrámu sv. Víta. Ostatní jeho národopisné sbírky jsou uloženy převážně v Muzeu Českého ráje v Turnově, písemná pozůstalost je ve Státním okresním archivu Semily.

P. Jan Kř. Hájek zemřel 28. září 1937, rozloučit se s ním přišlo 2. října několik set lidí včetně delegací z rodného kraje. Byl pohřben v prostém hábitu františkána, hlavní smuteční projev přednesl prof. Šimák.

-KB-

Hrob Jana Křitele Hájka. Foto: H. Kábová

KULTURNÍ KALENDÁŘ

Dnešní procházku listopadovými a prosincovými kulatými výročími začneme před 250 lety, 24. 12. 1759, kdy se narodil **Josef Franc**, od roku 1814 doživotní sobotecký purkmistr, poslední muž v Sobotce, který nosil copánek. Zemřel 8. 5. 1843.

Městský počtetvedoucí **Ignác Steinbrenner** zažil také Francovo úřadování. Narodil se 3. 12. 1779 a do dějin města se zapsal především jako první městský kronikář. Zápisy pořizoval v letech 1836-1848, zemřel 4. 6. 1852.

Na Silvestra v roce 1839 se v Ošřovicích narodil **Jan Havlík**, jehož stopa se nám ztrácí v roce 1882, kdy působil jako lékárník v Černošíně u Stříbra. Vystudoval jičínské gymnázium a patřil do skupiny vlasteneckých studentů, kteří hráli divadlo. Verše publikoval v Boleslavanu, Květech, Humoristických listech. Nevíte o jeho dalších osudech?

26. 11. 1859 zemřel ve věku 66 let tehdejší nejmocnější pán Sobotky, okresní představený **August Reissig**. Jeho hrob dosud najdeme na starém hřbitově nedaleko velkého kříže.

Jeden zemře, druhý se narodí. 30. 12. 1859 spatřil v Praze světlo světa hudební skladatel **Josef Bohuslav Foerster**, rodově z Osenic. Jeho tvorba je spjata s Českým rájem (zvláště Turnov, Jičín), pro soboteckou školu zhudebnil Šrámkovy verše Soboteckým dětem. Dožil se pozhnaného věku, zemřel 29. 5. 1951.

Básník a učitel **Vilém Peča** se narodil 7. 12. 1879 v Sobotce jako jedno z deseti dětí starosty Františka Peči. Patřil ke šrámkovské generaci, pronikl do okruhu Moderní revue, v jednadvaceti letech se v Libošovicích 7. 10. 1900 zastřelil. Zůstaly rukopisy několika básní a přednášek, řada výpisků a poznámek...

A jsme v roce 1919. 5. 11. odešel navždy ke svým včeličkám mladějovský řídící učitel **Josef Jakubec**. Narodil se v Zámostí 10. 1. 1857. Na Mladějově působil od roku 1882.

Na Štědrý den 1919 se také uzavřela životní pout' **Františka Ptáčníka**, soboteckého rodáka (19. 6. 1850) a dolnobousovského lékaře a spolkového pracovníka.

Architekt **Oldřich Liska** zemřel před padesáti lety, 8. 12. 1959 v Brně. Před osmdesáti lety, roku 1929, byl v Sobotce realizován jeho projekt sokolovny.

17. 11. 1969 zemřel ve věku 69 let filmový režisér a básník **Václav Krška**. K jeho nejlepším dílům patří nádherná převedení Šrámkova Stříbrného větru a Měsíce nad řekou do filmové podoby. Další jeho povídky inscenoval v televizi a na jevišti.

Pan řídící **František Brouček** (2. 11. 1892 – 9. 12. 1969)! Nezapomenutelný kantor, divadelník, knihovník, muzejník, filatelista, rybář. Ke všemu přistupoval vážně a zodpovědně, desítky a stovky žáků a přátel stále vzpomínají.

Už třicet roků mezi námi není **ing. Václav Truhlář** (16. 8. 1913 – 11. 12. 1979). Stále však chybí důkladné zhodnocení jeho práce, kterou vykonal pro město ve složitých letech 2. poloviny 20. století zvláště jako předseda komise pro výstavbu. Také obec baráčníků převedl jako rychtář tímto obdobím a nezapomeňme na organizační řízení Sdružení rodičů a přátel školy a jeho prázdninových táborů. Noblesní Jihočechem, který jako málokdo srostl s naším krajem a nesmírně mnoho pro něj udělal.

-KB-

Blahopřejeme

Redakce ZŠS blahopřeje k osmdesátým narozeninám svým spolupracovníkům **Jaroslavu Šedivému** (nar. 12. 11. 1929), bývalému našemu ministru zahraničí, diplomatovi, historikovi a dobšickému chalupáři, a **Josefu Pavlíkovi** (nar. 27. 12. 1929), básníku, pedagogovi, znalci literárních a uměleckých tradic Vysočiny. Sedmdesátiny oslavil 5. listopadu sobotecký rodák **Jaromír Sáčhomský**, mistr republiky v hodu oštěpem, na jehož vzpomínky čekáme.

VZÁCNÝ DAR

Městské kulturní středisko a Archiv Fráni Šrámka děkují paní Vokurkové, neteři sochaře Václava Hlavatého, za vzácný dar - knihu **Nové básně** /spisy V / z r. 1928 z nakladatelství Fr. Borový s věnováním Fráni Šrámkovi Václavu Hejnovi. Věnování je datováno 14. června 1928. Ve sbírce je i báseň Romance o našem kraji se závěrečnou slokou:

*V píseň tě, kraji, proměním,
tvé vánky, stromy, lidi.
Písničku rolník zasije
a tisíc písní sklídí.*

Marie Sekerová
předsedkyně kulturní komise

Po sněhu půjdu čistém, bílém, hru v srdci zvonkovou.

Vánoční motivy v poezii Fráni Šrámka

Dvojverším, které jsem dal do titulku tohoto článku, začíná patrně nejznámější „vánoční“ báseň Šrámkova, za 46 let trvání Zpravodaje Šrámkovy Sobotky v adventním čase častěji připomínaná. Byla s názvem *Prosinec* otištěna už v prvním vydání Splavu v roce 1916, vznikla ještě před válkou (otištěna v lednu 1914 v Květech). Báseň Prosinec lyricky připomíná motiv českého betléma, v němž je sníh, ticho mýtiny, světlýk, chlív s volem a oslíkem a vztahem k pastýřům: „snad pastýři mne poznají“. (Motiv pastýře-pastevce je asi nejznámější v básni Kdybych byl pastevcem koní z téže sbírky.)

V předchozích sbírkách Šrámkových (Života bído... a Modrý a rudý) vánoční motiv nenajdeme. Ovšem jednu vánoční báseň Šrámek přece jen v tomto období napsal. Byla otištěna v souboru V boj. Revoluční písně z let 1905-06 (Čs. spisovatel 1953) s poznámkou Rukopis z pozůstalosti a titulem *Vánoce*. (Ve skutečnosti byla otištěna v časopise Šibeničky 23. 12. 1918, tedy i tak „se zpožděním“.) Jsou to hořce ironické verše typické pro ranou Šrámkovu sociálně anarchistickou poezii: „Každého to věru překvapilo,/ když se v chlívě dítě narodilo,/ za mimořádných že to bylo okolností,/ přišlo mnoho hostů./ ... Ještě dřív než přinesly to listy ranní,/ už tam bylo lidu k umačkání,/ nedbal nikdo z toho surového lidu,/ že je matce třeba klidu./ A jak vždy, i tenkrát – když se přísně pátrá – / vyznamenala se nejvíc chátka,/ smrdí, vši má, ráda loví v tlačenici:/ přišli pastýřové, dráteníci.../ Byla živě otázka tu přetřásána,/ proč přiletěl čáp a ne vrána./ ... Dlouho mluvilo se ještě k tomu bodu, když tu přišli tři králové od východu,/ pak byl teprv konec alotrií./ Vchod uzavřen c. k. policií...“ (Báseň má šest čtyřveršových slok.) I v této téměř neznámé básni jsou už i ti pro Šrámka typičtí „pastýřové“.

Jak se slavívaly Vánoce kdysi u Šrámků v době Fránova dětství, to by možná někdo dohledal. Patrně podobně jako v jiných rodinách koncem 19. století, tedy nepříliš okázale, stromečkem, asi betlémem a jen několika spíše praktickými dárky. Marie Hejnová píše (v posledním čísle ZŠS 1981), že Šrámek „za svého dětství prožíval určité tichý Štědrý den s prostými dárky, s otcem, matkou, starou služkou a čtyřmi bratry, ať bydlila rodina pana berního Šrámka v Sobotce, v Zbirohu, Písku či jinde. ... Nejlepším číslem štedrovečerního jídelníčku ... bývala ryba na černo.“ (Lidové zvyky na Sobotecku kolem Vánoc a Nového roku zpracoval Dušan Fiedler v posledních dvou číslech ZŠS 1970.)

Anarchista Šrámek se v prvních letech století dvacátého k náboženskému rozměru vánočních svátků nehlásil. – „Na Štědrý večer roku 1910“ věnoval své družce Milce první vydání svého románu Stříbrný vítr. – Román Křížovatky (prvně 1913) začíná větami: „K Vánocům napadlo hodně sněhu a poselák měl do vsi špatnou cestu. Vypadaly ty vesničky teď ve sněhu jako půvabné dorty, když jsi se na ně z dálky podíval, ale poselákovi nesbíhaly se sliny v ústech.“ Tato první kapitola romá-

nu, kdy rodiče ve venkovské škole očekávají, zda přijede na Vánoce domů dcera, evokuje učitelské působení Milčina otce, učitele Hrdličky v Petrašovicích (u Českého Dubu).

Z válečné korespondence (Listy z fronty, Výbor z korespondence 1915-1918, Čs. spisovatel 1956) poznáváme Šrámkovy „válečné“ Vánoce. O těch prvních, v roce 1914, byl doma, měl delší dovolenou; nevím, prožíval-li je s rodiči, nebo pravděpodobněji se svou družkou Milkou. V roce 1915 je o Vánocích na frontě, na obvazišti „u Soči“. Píše několik dopisů Milce (od 23. 12. do konce roku osm dopisů), v tom z 24. prosince děkuje, že dostal „štědrou žeň Tvé dobroty, pět drahých, drahých lístků“. V následujícím roce je dějištěm vánočního času Rumunsko. „Bláto též rumunské vesnice pokrývá dosud naši obuv. /Kraj/ netváří se nijak předvánočně, ... je všecek nabobtnalý vodou...“ (18/12 1916), „stále táž rumunská vesnice. Psi, prasata, po celou noc zpívající kohouti. Dva poslední dny slunce, krásné západy. ... Vánoce, jako by jich nebylo.“ (26/12 1916) Těší se opět z řádky Milčiných dopisů. Rok na to, před blížícími se Vánocemi 1917 má naději na dovolenou. V dopise z 22. prosince 1917 cituje své verše „Po sněhu půjdu čistém, bílém...“ Dovolenu měl od 23. prosince do půli ledna. V dopise s datem „14. ledna 1918 ráno“ píše, že (při návratu z oné dovolené) „Šťastně dojel do Vídně!“ O Vánocích 1918 byl už doma.

Vraťme se od válečné „vánoční prózy“ opět k poezii. Ve Splavu, ovšem až ve vydání z roku 1926 (ne ještě např. z r. 1922), jsou další dvě „vánoční“. *Vojákův Štědrý večer* je báseň bezprostředně ovlivněná válkou. „Kde je tu chalupa Františka Česky,/ co v šestnáctém v Karpatech pad’? ... Tenkrát se říkalo,/ na Štědrý den zrovna že ho to potkalo.“ Je po válce, jeho „dětím rozsvítil strom“ už někdo jiný. Život šel dál. – Za ní jistě ne náhodou je další vánoční, *Oslátka*, připomínající svými motivy báseň Prosinec (otištěna prvně v Lidových novinách 25. 12. 1925 s názvem Vánoce). „Viděli jste v bílém sněhu/ růženeček dětských stop?/ Vedly, vedly ku betlému/ a nad nimi hvězdný strop./ ... Jasná hvězda chvostem míří,/ pod hvězdou chlív dokořán:/ Poklekne za pastýři,/ narodil se Kristus Pán./ Málem jsme však nespatriili/ v plenkách jeslí robátka./ My jsme oči nespustili/ z přemilého oslátka...“ Je tu příznačné „dětské vidění“, jež zaujme hlavně to oslátka, které se dostalo v knižním otištění básně do titulu. (Báseň *Advent* z téže sbírky má sice souvislost s „příchodem“, s blížícím se narozením, ale nikoliv tím vánočním, ježíškovským.)

Vraťme se ještě do roku 1922 ke korespondenci s přítelem z války, učitelem Janem Jakešem, s nímž trávil Šrámek prázdninové dny toho roku v Pošumaví. Ten ho jménem svého bratra, faráře Bohumila Jakeše, zval na Vánoce k němu na faru do Svatého Kříže (u Plané), kde trávil vánoční volno i Jan Jakeš. Šrámek odpovídá 22. 12. 1922: „Pozvání pana bratra faráře mne upřímně dojalo. Při mé „bezbožné zbožnosti“ ... mělo by to pro mne zvláštní půvab, kdybych právě Vánoce strávil někde venku pod farskou střechou a zašel si dokonce s velebníčkem – můj bože, proč ne? – navátým sněhem na půlnoční.“ Omlouvá se přípravou premiéry

Placíčího satyra (byla ve Vinohradském divadle 15. ledna 1923) a dopis končí: „Vám i panu faráři přeji takovou nějakou milou jesličkovou vnitřní pohodu pro celé vánoce!“ I zde jsou jako v jeho básních „sníh a jesličky“ – pro Šrámkův hlavní symbol Vánoc. – Ve 20. letech asi býval Šrámek s Milkou o svátcích někdy v rodině bratra Huga, ale v roce 1929 mu sděluje rozhodnutí, „že strávíme letošní vánoce v nejužším kruhu své početné dvoučlenné rodiny, zpívající koledy a jiné písně nábožné. Tak se proto na nás nehněvejte a prožijte ty vánoční dny co nejveseleji.“

V další sbírce - Nové básně (1928) začíná báseň *Odjezd* verši „Neotálej, neotálej,/ vánoční strom očesaný/ stojí v prázdném pokoji. ... Zpíval snad, kdo stromek zdobil,/ k dárkům i své srdce kladl,/ pod stromčekkem leželo.“ V myšlence básně, jak říká i její titul, o vánoční náladu nejde. V těžce sbírce je i *Vzpomínka na sněhuláka*, což je jen motiv zimní. Jaký že má sněhulák být? Panderatý, paličatý. „Musí býti krásný, bílý,/ jen promluvit: sladká panno,/ musí býti silný, hrozný,/ mítí pro strach uděláno.“ - „Zimní“ je i závěrečná báseň sbírky *Kozoroh pod sněhem*. – Ve sbírce Ještě zní (1933) je jako druhá v pořadí báseň *Štědrovečerní hvězdná* (původně v Lidových novinách 24. 12. 1931). Jsou v ní hvězdy i komety: „a my jen leda nakouknem/ do chlěva malou škvírou. ... To je ta první hvězda z nás,/ co klanět se sem přišla,/ to je ta první hvězda z nás,/ co nad Betlemem vyšla!“ A hvězdy se v básni jen onou malou škvírou podívají „na spanilého cvočka“.

Tady uděláme ještě jednu vánoční odbočku od poezie: spisovateli Josefu Knapovi posílá v dopise z 19/12 1938 předpis na kapra na černo, který byl zřejmě doma u Šrámků jídlem tradičním (viz výše). Velmi přesný recept na toto štědrovečerní jídlo uzavírá: „Dobré chutnání, přátelé Knapovi. Ukuchtil Fr. Šrámek“. A rodině bratra Huga píše před tímž Vánocemi roku 1938: „navzdory všem ošklivostem téhle doby pomějte se dobře o vánocích a začněte šťastně nový rok“ a v půli války (1942) jim píše: „přeji vám všem šťastné vydýchnutí od plic v sklonku starého a všechny dobré hvězdy nad práhem nového roku“. Po dobu okupace, jak víme, nevycházel Šrámek z domu, svátky trávili ve dvou, před svátky prý Šrámkovi přinášivali z nakladatelství Fr. Borového pozornost – dvě lahvičky vína.

V poslední Šrámkově sbírce Rány, růže (1945) je s datem 25. XII. 1938 báseň *K. Č.*, loučení s Karlem Čapkem, který v ten vánoční den zemřel. Její kratší varianta vznikla bezprostředně po Čapkově smrti (otištěna v Lidových novinách 30. 12. 1938), tato, zařazená do sbírky, byla napsána o málo později. – V básni s titulem *Vánoce 1945* se těší z prvních poválečných vánočních svátků: „Kudy se jde ku Betlemu,/ cestou ptát se nebudu,/ aby se mi nevysmáli./ ... Zrovna letos chce se mně/ být zas jednou v Betlemě./ ... Jen tak postát a zas jechat,/ ne, já bych to nezkazil./ Já bych i to: narodil se/ letos zadul, co mám sil.“ V této poslední Šrámkově vánoční citíme „návrát“, onen motiv poutnické „cesty k Betlému“, několikrát dříve zpracovaný, připomínku „českých ladovských Vánoc“.

Prošli jsme po letech opět Šrámkovými vánočními motivy, připomněli si i čtyři Vánoce v první světové a jen v pozadí si uvědomili i šestery druhoválečné. Popřejme si tedy vzájemně hezké svátky a těšme se, že

budeme moci i my letos jít v šrámkovském duchu „po sněhu čistém, bílém, hru v srdci zvonkovou“.

Aleš Fetters

TĚLOCVIČNÉ JEDNOTĚ SOKOL V SOBOTCE JE STO ČTYŘICET LET, SOKOLOVNĚ OSMDESÁT

Byl to úplně všední pátek a docela obyčejná sobota - začátek jednoho z „ospalých“ víkendů, jaké městečko prožívá po pracovním týdnu. Přesto se stal pátek 23. října 2009 a sobota 24. října 2009 velkým svátkem, byť není v kalendáři. Alespoň pro některé. Podzimní slunce mu oba ty dny přálo na tuto roční dobu dokonce vydatně. Proslunilo i prostory místní sokolovny, především pak vstoupilo do hlav a srdcí všech, kteří sem v pátek krátce před „pátou odpolední“ přišli, aby se stali přímými účastníky oslavného setkání.

Tělocvičná jednotka Sokol v Sobotce totiž slavila 140. výročí svého založení a 80. výročí otevření sokolovny.

Lze směle tvrdit, že v místní sokolovně nejméně jednou pobyl snad každý obyvatel Sobotky – ať je dítětem, dospívajícím, mladým, „středňákem“, starším, dříve narozeným či pamětníkem. Sokolovna – to není jenom prostor pro cvičení. Vždyť právě tady se pořádají veškeré taneční zábavy, „velká“ divadla, koncerty, taneční schůze a jednání spolků, výstavy, scházejí se tu účastníci Šrámkovy Sobotky. Díky tomu se sokolovna tak trochu stala „majetkem“ nás všech. Každý k ní máme svůj vztah. To se potvrdilo i na účasti oslavného setkání: byly tu všechny generace, sál i balkon byly plné.

Mnozí ještě před zahájením slavnosti využili času a zhlédli pečlivě připravenou výstavku v malém sále. Mapovala bohatou historii soboteckého Sokola, i když jen ve zkratce. Zdaleka nemohla předvést všechno, co má tělocvičná jednotka ve svém archivu. Časové byla rozdělena do několika etap. Prostřednictvím fotografií, medailí, odznaků, diplomů, čestných uznání, časopisů, výstřižků z dobového tisku a pečlivě vedených kronik připomněla zasvěceným, co všechno se udělalo. Nezasvěcené rozhodně příjemně překvapila. Většina nás ani netuší, jak skvělou tradici místní Sokol má.

Jakousi předehrou oslavy se stalo pozdravné vystoupení žáků místní základní umělecké školy. Krom skvělého výkonu malých hudebníků zaujal přítomné přednes vtipných veršů - jakési „curriculum vitae“ (životopis) mnohých, kteří aktivně prošli sokolským hnutím.

Za zvuků sokolského pochodu do sálu nastoupili praporečníci následovaní zástupci sokolstva všech generací – od těch nejmenších až po „věrnou gardu“. Nástupu přihlíželi i čestní hosté - zástupci České obce sokolské, jičínské župy, jičínského Sokola a městského úřadu v Sobotce. Poté starostka soboteckého Sokola Jana Šlechtová vyzvala přítomné, aby povstáním a minutou ticha uctili památku všech, kteří prošli místním sokolským hnutím a již nejsou mezi námi.

To, jak se připravovala a posléze realizovala stavba sokolovny, uvedla ve svém vystoupení Jana Ouředníková. Připomněla také novodobou historii Tělocvičné jednoty Sokol Sobotka, a to od prvních kroků přípravného výboru (23. 9. 1991) až po současnost. Oddíly sokolské

Sobotecké berušky - oddíl nejmladších soboteckých sokolek.

Foto: J. Resl

všestrannosti dnes tvoří rodiče a děti, mladší a starší žákyně, mladší žáci, starší žáci, dorostenci a muži (florbal), dále dorostenky a ženy (step aerobik), ženy (kondiční cvičení), ženy (harmonická gymnastika a prvky zdravotního tělocviku) a Věrná garda. Jednota má 121 členů. Po obnovení činnosti Sokola se zástupci místní jednoty aktivně účastnili všech sokolských sletů v Praze, kterým předcházela vystoupení v okrese a kraji. V jednotě se daří florbalistům, kteří obsazují přední příčky v pořádaných oblastních i vyšších kolech. Bohatá je také činnost sportovně-kulturní a vzdělávací.

Po krátké přestávce následoval cvičební program. Předvedly se v něm „Sobotecké berušky“ – předškoláčky a mladší žákyně cvičením na hudbu a ukázkou z „běžné“ cvičební hodiny. Vystoupil oddíl aerobiku z Ostroměře. Sobotecká sokolská jedenáctka – ženy v převlecích za seniorky zacvičily stepaerobik na píseň „Poupata“. Ukázkou tradičního sokolského cvičení s náčiním (kužely) bylo vystoupení hostujících jičínských žen. Stranou nezůstali ani muži, byť jen hostující. „Mužoreti“, jak si skupina hořických mužů říká - ale jinak užívá ještě název „Artróza“ (art – umění, róza – růže) – předvedli brilantní výkon ve třech skladbách na pochod „Mužně vpřed“, ústřední melodii z operety „Carmen“ a „Slovanský tanec“ A. Dvořáka. Jejich vystoupení bylo tečkou za celou slavností.

Kdo ten pátek do sokolovny přišel, určitě nelitoval. Slavnost byla pečlivě připravena a vydařila se. Nechybělo nic – ani dobré pohoštění. Důležitější než to však byly dojmy. To, co člověku dvě hodiny pobytu mezi sokoly daly. Krom příjemného zážitku zcela určitě spoustu zajímavých informací a nový pohled na činnost místního Sokola. Běžné starosti lidí jaksi zahánějí mezi

čtyři zdi domovů. Není zájem se příliš družit či dokonce organizovat. To sokolové neznají. Cvičitelky a cvičitelé se svým svěřencům věnují s nadšením a bez nároku na odměnu.

Mezi hosty bylo hodně členů dalších místních organizací a spolků. To je dobrý signál.

Vždyť místní Sokolové se spolupráci nebrání. A nejde jen o „zdvořilostní“ návštěvu při výročí. Věřím, že do sokolovny budeme rádi chodit nejen jako cvičenci, ale také jako účastníci různých akcí dál – nejméně dalších 140 let. Výboru, celé jednotě pak osobně přeji hodně pevné vůle, nadšení pro věc a vytrvalost. A taky trochu štěstí. Třeba pro získání dotace, tolik potřebné k dalším opravám. Vypadá to, že i v tom se „blýská“ na lepší časy.

Soboteckému Sokolu – NAZDAR!

Miroslav Jalovecký

KDO POVEDE BARÁČNICKOU OBEC SOBOTKA?

Odpověď na tuto otázku si přišli vyslechnout členové baráčnické obce, pozvaní hosté, zástupci okolních baráčnických obcí v neděli 22. 11. od 14:00 hodin do klubovny soboteckých hasičů pod Humprechtem, kde proběhlo valné volební zasedání Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků pro Sobotku a okolí.

Letos jsme se rozhodli ušetřit z našeho rozpočtu dost významnou částku a nekonat zasedání v místní sokolov-

Volební zasedání sobotecké obce baráčnické proběhlo v neděli 22. 11.

ně, ale využít nabídky členů hasičského sboru a uspořádat valné zasedání v prostorách klubovny. I když klubovna neposkytuje tak velkou kapacitu míst jako sokolovna, přesto má svoji velkou výhodu. V klubovně jsme vitáni a máme tady vše, co potřebujeme.

V dopoledních hodinách se baráčníci sešli k výzdobě místnosti. Z kuchyně už voněl guláš, který vznikl pod rukama kuchaře pana Jana Jirků. Manželé Huňatovi pobíhali mezi kuchyní, skladem a barem a připravovali si nabídku nápojů. Tetičky přinášely své doma vyrobené sladkosti, které se hned roztřídily na tácky, aby každý host dostal ochutnat. Sousedé zatím rozvinuli obecní prapor, připravili předsednický stůl s baráčnickými symboly i další stoly a židle. Tetičky prostřely bílé ubrusy, ozdobily je kyticí ve vázičce. Za necelou hodinku byla klubovna připravena k slavnostnímu aktu.

Již od 13. hodiny přicházeli baráčníci, oblečení do svérázu, i hosté do klubovny. Přivítání byli po staročesku, chlebem a solí. Srdečného přivítání se dostalo delegátům V. župy, zástupcům 14 okolních baráčnických obcí, bratru Bázlerovi, který zastupoval Sbor dobrovolných hasičů Sobotka, sestře Ouředníkové, člence Sokola. Velmi nás potěšila účast starosty města pana Tláška. Zasedání začalo rozsvícením svíček, vyzváním k pořádku služebníkem a ranami do stolu rychtářským právem. Až 94 přítomných rychtářka teta Rulcová přivítala v úvodu zasedání. V kulturní části programu si pro nás tři zákyně ZŠ Sobotka připravily přednes básní, zazpívaly nám lidové písně i koledy a zahrály na elektrické kláve-

sy a flétny. Na vystoupení dohlížela pí. uč. Šourková. Za svůj předvedený výkon si děvčata odnesla sladkou pozornost.

Pak už dostali slovo jednotliví činovníci obce, kteří podávali zprávy o své činnosti i činnosti celé obce. Své zdravotní přednesli zástupci okolních obcí. Slova chvály jsme si mohli vyslechnout od pana starosty, slib další vzájemné spolupráce byl vyřčen bratrem Bázlerem, zasedání pozdravila i sestra Ouředníková. Tímto bodem bylo ukončeno dvouleté volební období konšelstva. Rychtářské právo převzal delegát V. župy. Předsedkyně mandátové komise přečetla kandidátku. Delegát V. župy provedl volby nového konšelstva. Členové obce si do svého čela opět zvolili tetu Rulcovou i ostatní činovníky. Konšelé složili slib na rychtářské právo. Rychtářka teta Rulcová dostala zpět rychtářské právo, aby mohla dnešní zasedání ukončit. Poděkovala za příkladnou spolupráci celého konšelstva. Vyslovila přání, aby se obci nadále dobře dařilo. To si přejí určitě všichni sobotečtí baráčníci. Členství v tomto baráčnickém spolku přináší uspokojení všem těm, kteří chtějí být nositeli myšlenky uchování staročeských zvyků a tradic, chtějí zachovat naše krásné lidové písně a tance, naše národní kroje, milovat svoji vlast i národ, šířit myšlenku vzájemné pomoci a dobrých mezilidských vztahů. Bezva společenství lidí mezi soboteckými baráčníky určitě najdete. Umíme vzít za práci, umíme se i bavit. Jsme společnost otevřená všem lidem, všem, kteří mají zájem společně s námi rozvíjet naši činnost a dodržovat baráčnické stánovy.

Obec má nyní 160 členů. Pořádáme kulturní akce, výlety. Při slavnostních příležitostech nosíme národní kroje. Pomáháme našim zasloužilým členům a navštívujeme je. Jsme nedílnou součástí kulturního života v našem městě. Baráček obec v roce 2010 oslaví 80 let od svého založení. Toto výročí chceme oslavit společně s místními spolky a soboteckou veřejností.

Přejeme sobě i všem našim spoluobčanům vše nejlepší v novém roce, hodně zdraví, lásky, spokojenosti a úspěchů v osobním i profesním životě.

Na setkání s vámi se těší sobotečtí baráčníci.

Zuzana Hejnová – místorychtářka obce

PODZIMNÍ PÁTEČNÍ PODVEČERY V LIBOŠOVICÍCH

V pátek 9. října 2009 se od 19 hodin konalo v hotelu Český ráj v Libošovicích první z pěti sousedských přátelských setkání. Organizačně je připravila Kulturní komise OÚ Libošovice ve spolupráci s Občanským sdružením Malechovice. Cyklus pořadů navázal po delší odmlce na velmi úspěšné besedy, které před více než 10 lety s láskou a nadšením organizoval pan Květoslav Fryšný, od 60. let minulého století výrazná libošovická kulturní osobnost.

Téma prvního setkání Rodová jména na Sobotecku přilákalo téměř sedmdesát posluchačů z širokého okolí. O historii osídlování tohoto koutu Českého ráje hovořil zasvěceně historik a archivář Karol Bílek. Posluchačům se zároveň představili i tři zajímaví nositelé typických soboteckých příjmení. O květinách, celoživotní zálibě a profesi promluvil ing. Josef Brixí, docent České zemědělské univerzity v Suchbátově. Podrobný rodokmen rodu Brixích (Bryksích) přinesl na besedu Jaroslav Bryxí ze Sobotky. Zájemci si mohli prohlédnout i další zajímavý rodokmen rodu Ortů. Zhotovil ho Josef Ort z Nepřívěče, otec libošovického starosty nesoucího stejné rodové jméno. Za doprovodu kytary zpíval známé písně další z nositelů místních příjmení Vladimír Macoun z Břeclavi, rodem z Písku v Malechovicích.

V pátek 16. října byl hostem RNDr. Zdeněk Mrkáček, ochránce přírody, ornitolog, fotograf a spisovatel, dobrý zpěvák a popularizátor Českého ráje. Pod názvem Český ráj to na pohled připravil pro posluchače příjemnou obrazovou procházku více či méně známými místy našeho kraje. Druhý podvečer oživila svými písněmi trampská kapela Nudleboys.

Třetí setkání v pátek 30. října bylo věnováno historii, významu a účelu jógových cvičení. Cestou jógy s praktickou ukázkou cvičení provedl posluchače certifikovaný cvičitel jógy Jiří Hájek z Vyskče.

Přes sto posluchačů přišlo v pátek 6. listopadu na besedu věnovanou Mlýnům na Žehrovce. Téměř 3 hodiny vyprávěl nesmírně zajímavě, bez jediné poznámky, ing. Jaroslav Egert z Kacanov o historii a současnosti známých i zaniklých mlýnů na říčce Žehrovce. Bohatá fotodokumentace složená ze starých fotografií a pohlednic doplněná působivými leteckými snímky Žehrovky od pramenů v Prachovských skalách i pod Zajakurami po soutok s Jizerou se stala dalším vzácným

kamínkem v mozaice vědomostí o našem líbezném kraji.

Pětidílný cyklus podzimních setkání se zajímavými lidmi uzavřelo v pátek 13. listopadu v 19 hodin setkávání s manželi Jitkou a Ivanem Pírkovými z Jičína. Vnímavý, skromný cestovatel a pozorovatel ing. Ivan Pírko má na kontě bezpočet kilometrů pěšky a na kole po celém světě. Většinu cest má dokonale zdokumentovanou v cestovních denících a na mnoha fotografiích. Posluchači byli mimo jiné seznámeni s legendární poutí do Santiaga de Compostella, kterou s pokorou sobě vlastní absolvoval pan Pírko dokonce třikrát. O hudební zpestření závěrečného večera se postaral sedmnáctiletý zpěvák, student Lepařova gymnázia v Jičíně, Jakub Kazda s kytarovým doprovodem svého tatínka Mírka.

Děkujeme všem přednášejícím za čas, který besedám v Libošovicích věnovali. Za podporu a pomoc děkujeme i MKS Sobotka a všem posluchačům, kteří svým zájmem pořadatele podpořili. Více informací o dění na Libošovicu naleznete na webových stránkách www.libosovice.cz a www.malechovice.cz.

Alena Pospíšilová

III. SVATOMARTINSKÉ SETKÁNÍ SE SVĚTÝLKY

V sobotu 14. listopadu 2009, tři dny po svátku sv. Martina, se konalo v Malechovicích již třetí putování se světýlky. U informační tabule před železniční zastávkou se sešlo 38 dětí a dospělých s lampičkami a s lucerničkami. V poměru k počtu 18 stálých obyvatelů jde o příjemné statistické číslo. Bílého koně tentokrát Martin neosedlal. Proto přišel na setkání i loňský sněhulák, aby hlavně dětem připomněl, že by snít být mohl. Nebyl... Podzimní počasí však bylo vlídné k poutníkům, kteří přišli nejen z Malechovic a z Libošovic, ale i z Jičína a Prahy! První zastavení osvětleného průvodu bylo u sochy sv. Jana Nepomuckého. Letošní stodvacetiletý jubilant byl písní požádán o další ochranu. Poté se světýlkový průvod vydal na Novákův kopec k Lavičce. Zde byl již přistaven Kozderkův cateringový vozík, z kapes a baťohů byly vyloveny další podpůrné tepelné zdroje, rozdány spolkové „Zpěvníky“. S pohledem na spoře osvětlené tajemné Trosky a světly probleskující Vyskeř zazněla jako první píseň Čechy krásné, Čechy mé... Následovaly další písně národní, trampské i swingové.

Dobrá nálada a radost z příjemného sousedského setkání dokládají smysluplnost pořádání těchto akcí i v nejmenších obcích naší vlasti

Alena Pospíšilová

ŠKOLNÍ STŘÍPKY

Čtu. Čteš? Čtème!

V dnešním přetechizovaném světě plném počítačů a mobilních telefonů bohužel dochází k tomu, že většina dětí nemá zájem o knihy. Raději sáhnou po počítačové hře, po DVD s ne vždy kvalitním filmem, v lepším pří-

padě, ale bohužel zřídka po CD s nahrávkou knihy.

Tím pádem dochází k tomu, že ještě i někteří deváťáci nejenže neovládají techniku čtení, ale často nejsou schopni porozumět přečtenému textu a následně ho interpretovat – jedna hodina literatury týdně ve škole nemůže nahradit soustavný zájem o literaturu a domácí četbu.

Proto jsme na tento školní rok vyhlásili na naší škole celoroční projekt na podporu čtenářské gramotnosti, jehož cílem je přivést děti ke kvalitní četbě a přesvědčit je o tom, že jejich slovní zásoba se významně rozšíří a že poznatky získané čtením budou moci využívat k osobnímu rozvoji v různých oborech a oblastech života.

Součástí projektu Čtu. Češ? Čtème! bude výstava oblíbených knížek dětí, anketa Moje oblíbená dětská knížka (výsledky této ankety si můžete přečíst již v tomto čísle Zpravodaje), výstava starých výtisků literárních děl, literární soutěž probíhající na stránkách školního časopisu, doplnění školní knihovny o kvalitní tituly dětské moderní literatury a literatury pro mládež od našich i zahraničních autorů, beseda se spisovatelem a s knihovnicí, přehlídka vlastní tvorby žáků naší školy, předčítání pohádek mladším spolužákům staršími, exkurze, společné čtení rodičů, prarodičů a dětí z jejich oblíbených titulů, ...

Součástí tohoto projektu byla v listopadu i návštěva retrospektivní výstavy Josef Čapek v Jizdárně Pražského hradu. Této exkurze se zúčastnili zájemci od šesté do deváté třídy. Výstava představila dětem Josefa Čapka nejen jako autora ilustrací dětských knížek. Děti mohly vidět, že Josef Čapek byl všestranným výtvarníkem – výstava představuje dvě stě Čapkových olejů, výběr kreseb, grafik, karikatur, knižních obálek a scénografických návrhů. Příjemně strávené odpoledne jsme s dětmi zakončili procházkou Pražským hradem pod stmívající se oblohou.

Doufáme, že se nám podaří i díky projektovým aktivitám probudit v dětech zájem o knihy. Chtěli bychom, aby děti pochopily, že knížka je pro život člověka důležitá, že je to takový chytrý společník a přítel.

Nad'a Ortová

Výsledky čtenářské ankety „NEJOBLÍBENĚJŠÍ DĚTSKÁ KNÍŽKA“

Děti

1. Krteček – Z. Miler (10)
2. Děti z Bullerbynu – A. Lindgrenová (5)
Dášeňka – K. Čapek (5)
3. Neználek – N. Nosov (3)
Správná pětka na útěku – E. Blytonová (3)
Mach a Šebestová – M. Macourek (3)
Dinosauri (3)

Rodiče

1. Honzíkova cesta – B. Říha (21)
2. Děti z Bullerbynu – A. Lindgrenová (11)
3. Ferda Mravenec – O. Sekora (8)
Pohádky Boženy Němcové (8)

Prarodiče

1. Babička – B. Němcová (28)
2. Broučci – J. Karafiát (9)
3. Malý Bobeš – J. V. Pleva (8)

V rámci letošního čtenářského projektu „Čtu. Češ? Čtème!“ jsme v měsíci říjnu vyhlásili čtenářskou anketu „Moje nejoblíbenější dětská knížka“. Zúčastnilo se jí 103 dětí, což je přibližně jedna třetina všech našich žáků.

Výše uvedené výsledky nás přesvědčily o oblíbenosti dětské literatury české, i když každá věková kategorie preferovala jinou knížku.

Naši nejmenší respondenti, děti, uvedly i největší počet titulů oblíbených knížek, a to 97. Tato skutečnost potvrzuje i současnou situaci na knižním trhu – velké množství vydávaných děl. Ale kvantita bohužel vždy nezaručuje kvalitu. Někdy krásně ilustrovanou dětskou knížku může pokazit špatný český překlad. Proto bychom si i knížky měli pečlivě vybírat a nebo si nechat poradit od zkušenějších čtenářů.

Naštěstí tento osud nepotkal jednu z nejoblíbenějších knížek naší ankety – Děti z Bullerbynu švédské spisovatelky Astrid Lindgrenové, kterou kouzelně ilustrovala Helena Zmatlíková. Tuto knížku mají rádi čtenáři všech generací.

Tak hodně štěstí v knihkupectví či v knihovně a hlavně příjemné zážitky s dalšími knížkami!

Jana Knapová

Dějepisná exkurze Hledání baroka

„Co je vlastně baroko?“, ptali jsme se v listopadu společně se žáky 8. ročníků. A protože člověk je od přírody tvor zvědavý, pustili jsme se společně do pátrání. V hodinách dějepisu jsme se rozdělili do skupin a pracovali různá témata - např. barokní sochařství, malířství, baroko východních Čech aj. Pátrali jsme v knihách, na internetu, zhlédli jsme dokumenty.

Ale to nám zdaleka nestačilo, a tak jsme se 11. listopadu vypravili do Prahy do Národní galerie. Čekal nás program nazvaný „Hledání baroka“. Zde jsme se snažili objevit klíč k barokním obrazům a sochám a pochopit témata, která zajímala barokního člověka. K tomu jistě přispěla i naše aktivní účast na programu. Žáci pracovali ve skupinách – hráli divadelní scénky, poslouchali barokní hudbu, vymýšleli nové verze legend o oblíbených světcích nebo si zkusili představit, jaký příběh se na plátně před nimi odehrává.

Jedním z našich úkolů bylo např. aktualizovat legendu o sv. Martinovi, aby byla bližší člověku žijícímu ve 21. století. Původní legenda vypráví o římské vojákovi Martinovi, který viděl jedné chladné noci v Amiens promrzlého nahého žebráka. Neváhal, rozetnul mečem svůj plášť na dvě poloviny a jednu podal žebrákovi. V modernější verze našich žáků přijel Martin na motorce, na sobě měl koženou bundu a nezachraňoval žebráka, ale nemocného ptačí chřipkou...

Po krátké pauze nás čekala další část barokního putování – program nazvaný „Baroko v galerii, baroko na Hradě“. Jednalo se o procházku Pražským hradem, při které jsme okamžitě využili nové poznatky z Národní galerie.

Exkurze se nám velmi líbila a už teď se těšíme, až na Pražský hrad nebo do Národní galerie opět zavítáme.

Mgr. Pavla Kozáková

Žáci 8. ročníku na exkurzi v Praze. Foto: ZŠ

Martinská procházka s lampiony

Jaký by to byl podzim bez lampiónového průvodu? Takovou otázku si jistě položili všichni, kteří se dostavili 12. listopadu v 17 hodin před budovu školy. Příjemné podzimní počasí přilákalo i v letošním roce početnou skupinu maminek, tatínek, babiček, dědečků, ale hlavně dětí, které se už nemohly dočkat nejen průvodu, ale především svatého Martina. Po dlouhé cestě potměšilými ulicemi města dorazili všichni v pořádku a zdraví na náměstí, kde celý průvod zdánlivě končil, ale opak byl pravdou.

Role moderátorek se tentokrát ujaly Anička Macounová a Adéla Kavalírová. Děti se v průběhu večera dozvěděly více o lidových tradicích a zvycích spojených se svátkem svatého Martina. Po společném svolání a chvíle napětí byl slyšet cinkot kopyt a řehotání bělouše, kterého vedl sám svatý Martin. Pozdravil všechny děti a přivezl trochu sněhu, který rozsypal na náměstí. Dětem potom slíbil, že letos bude sněhu dost, a to i na Vánoce. Také organizátoři průvodu měli pro svatého Martina malý dárek v podobě tří horkovzdušných balónů, které se po společném odstartování vznášely nad hlavami dětí a mizely kdesi v noční obloze.

Svatý Martin pak spokojeně odjel rozdávat sníh do dalších měst a všichni účastníci se pomalu vydali na cestu do svých domovů. Ještě chvíli po skončení celé akce postávaly na náměstí skupinky lidí, kteří si povídali a byli rádi, že si společně užili další ročník lampiónového průvodu.

Jindřich Bada

Výlet po Českém ráji

Dne 8. září 2009 jsme se vydali na cvičení v přírodě. Vyšli jsme asi v osm hodin ráno.

Šli jsme Předměstskou a následně Celnou ulicí až k odbočce na zámek Humprecht, kde jsme přešli silnici k parkovišti. Odtamtud jsme se vydali mokrou a chvílemi bažinatou cestou, která vede k hotelu Ort. Tam jsme si odpočinuli. My kluci jsme šli napřed, a tak jsme měli více času. Někteří z nás se houpali na zdejších houpačkách. Konečně dorazili ostatní s paní učitelkou, a tak jsme mohli jít dále. Pokračovali jsme kousek po silnici do vesnice Libošovice. Původně jsme chtěli jít Pláňkem směrem k Vesci, ale zastavil nás pan starosta Ort a sdělil nám, že údolí je neschůdné z důvodu těžby dřeva. A tak jsme raději zvolili cestu Prokopským údolím. Před kostelem sv. Prokopa jsme odbočili doleva. Měli jsme dvě možnosti cesty – po louce, nebo cestičkou. Někteří to vzali cestičkou, ostatní po louce. U hradu Kost jsme mijeli Bílý rybník, odkud byl krásný pohled na hrad. Hned při cestě se objevil stánek s občerstvením. Tam jsme museli čekat asi čtvrt hodiny na prodáváče, protože jsme si chtěli něco koupit. Když konečně přijel, zjistil, že si zapomněl vyzvednout sud piva, a tak nám dal za úkol pohlídat jeho krámk. Teprve když přijel zpět, dorazili ostatní. Čekali jsme, až si všichni nakoupí občerstvení, a pak jsme mohli jít dál. Procházeli jsme Pláňkem, byli jsme vpředu a dělali ostatním šipky do písku. Do Střehomí jsme už došli společně. Minuli jsme Máchalův mlýn, kde se natáčela pohádka S čerty nejsou žerty. Za mlýnem jsme narazili na místní občerstvení, tam jsme si odpočinuli. Bylo bohužel zavřeno, protože majitelka šla nakrmit koně.

V největším vedru jsme pak šli po silnici k sobotecké škole. Vždyť také potom některé děti pěkně bolely nohy. A tak skončil náš výlet po Českém ráji.

Jiří Resl, 5.A

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

UZAVŘENÉ SŇATKY

17.10.2009, hrad Kost

Lukáš Petrtyl, Křinec a Veronika Špitálská, Křinec

30.10.2009 hrad Kost

Libor Šmíd, Semily a Iva Říhová, Semily

31.10.2009 zámek Humprecht

Petr Máša, Ml. Boleslav a Zdeňka Círusová, M. Boleslav

13.11.2009 obřadní síň Sobotka

Jiří Berný, Jičín a Jitka Čížková, Hradec Králové

JUBILEA

občanů ze Sobotky a k Sobotce patřících obcí, kteří oslavili 80, 85, 90 a více let svého života a mají zde trvalý pobyt.

Prvním říjnovým jubilantem s datem narození 23. 10. 1929 byla paní **Jiřina Samšiňáková**, rozená Horčíková ze Sobotky. Kdo tuto jubilantku zná, jistě si ji neodmyslitelně spojuje s jízdou na kole, téměř za každého počasí a v každé roční době. Nic na tom nemění ani věk. Paní Samšiňáková se v Sobotce narodila, v Sobotce také pracovala, nejdéle jako školnice a uklízečka ve škole, v Sobotce také vychovala spolu s manželem své tři děti. O tom, že je výborná pekařka a cukrářka, ví nejen nejbližší rodina, ale i širší okolí. I na své narozeniny se v tomto oboru patřičně rozjela.

24. 10. 1924 se v nedalekých Stěblovicích narodila další oslavenkyně, paní **Věra Doškářová**. Tato drobná, skromná paní žije spolu s manželem v rodinném domku, který společně během života přebudovávali až do dnešní doby. Na první pohled je vidět, že o dům i jeho okolí je vzorně postaráno. Paní Doškářová miluje zahrádku, radost jí dělají i darované hrnečky a obrázky, kterými zdobí svůj domov. S manželem vychovali dva syny a dceru a dnes už se těší i z jejich rodin. Ti z Prahy přijíždějí docela pravidelně na víkend, ti z Frýdku méně často, protože to je daleko, a nejbližší je rodina dcery, která bydlí v Sobotce. Celá širší rodina se potom schází třeba na narozeninách maminky a jinak tomu bylo i letos.

Již 92. narozeniny si připomínala dne 27. 10. paní **Vlasta Najmonová** ze Sobotky. I přes nemalý zdravotní problém se dožívá až neuvěřitelného věku. Určitě velkou zásluhu na tom mají její děti, které se o maminku a vlastně také o tátu pečlivě starají. Paní Najmonová, rodačka z nedaleké Rovně, přišla jako mladá do Sobotky za prací. Zde se seznámila s poštovním doručovatelem, pozdějším manželem, a Sobotka se jí stala již natrvalo domovem. S manželem vychovali tři dcery, které se o ně dnes starají. Díky této péči mohou manželé Najmonovi dožívat svůj život doma.

Další dvě oslavenkyně mají stejné datum narození, tj. 5. listopad 1929. Porodní bába prý tehdy běhala od jedné rodičky k druhé a obě narozené „holčičky“ se letos dožily 80 let. Snad jen s tím malým rozdílem, že paní Baniarová přišla na svět na sedmi měsících a paní Ulrychová jako řádně donošené devítiměsíční miminko. Ale popořadě: paní **Emilie Baniarová** žije v Sobotce v nájemním bytě města. Již dlouhou dobu je sama, manžel zemřel před dvaceti lety, blízké kamarádky rovněž odešly a syn Milan, který s ní bydlel, je teď mimo Sobotku. O svých narozeninách na něj velmi vzpomínala. Další syn bydlí sice nedaleko, ale má svou rodinu a své starosti, dcera je provdaná v Mladé Boleslavi, proto se paní Baniarová cítí trochu osamocená. Jinak je na svůj věk relativně zdravá, snad jen oči ji trochu trápí, ale jak sama říká, žádné prášky nebere, ani na spaní. O tom, že má ráda květiny svědčí plná okna zeleně. Opečovává také vzácné kameny, které si syn Milan sám obrousil a vyleštil.

5. 11. 1929 se také narodila paní **Blažena Ulrychová** ze Sobotky. Místní ji budou znát jako Blanku Ulrychovou, protože se jí tak odjakživa říkalo. Určitě si při tom-

to jméně Sobotečtí vybaví nerozlučnou zdravotní dvojici, paní doktorku Marii Kafkovou, dětskou lékařku a její zdravotní sestru paní Blanku. Velice zajímavé bylo povídání s oslavenkyní o životě vlastním i o událostech v Sobotce vůbec. 80 let je opravdu hodně dlouhá doba a tak paní Blanka vyprávěla třeba jak odešla studovat z malého města do velké Prahy. Možná proto, že se jen tak něčeho nezalekla, dovedla se v životě s leccím vypořádat. Dnes už na vše vzpomíná s určitým odstupem a nadhledem. Pořád jí však zbývá ještě dost duševní energie i tělesné čilosti. S manželem vychovali dvě děti. Syn bydlí ve vedlejší ulici a dcera s nimi žije v rodinném domku.

V závěru měsíce listopadu oslavil své osmdesátiny pan **Václav Fiedler** ze Sobotky. Narodil se dne 27. 11. 1929 v pevnosti Leopoldov. Tehdy tam otec pracoval jako účetní. V devíti letech se rodiče ze Slovenska stěhovali do Čech a z pana Fiedlera se stal rázem Pražák. Zde chtěl také začít studovat uměleckou průmyslovku, ale náhoda tomu chtěla jinak, z umělecky zaměřené školy byla najednou škola lesnická v Trutnově. Ještě na vojně se oženil s dcerou známého soboteckého stavitele pana Laciny a v Sobotce se i s rodinou napevno usadil. Podstatnou část aktivní pracovní činnosti působil v Lesprojektu. A že snad původně zamýšlená umělecká průmyslovka nevyšla? Vztah ke kultuře zůstal. Zejména blízká mu byla činnost kolem knihovny, zámku Humprecht i sokolovny. Radost má i ze syna Dušana a jeho rodiny. Určitě neodmyslitelně k panu Fiedlerovi patří jeho nerozlučný psí kamarád, nalezenec Svát'a.

Hezký předvánoční čas, jubilantům zdraví a dobrou pohodu a v novém roce pokud možno jen radost přeje všem

Jaroslava Vraná

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

listopad

Dne 1. listopadu zemřela ve věku 79 let paní Stanislava Kučerová, rozená Janatková, ze Sobotky. Dne 1. listopadu zemřel ve věku 87 let pan Jaroslav Campr, rolník na odpočinku, ze Skuřiny. Dne 7. listopadu zemřela ve věku nedožitých 89 let paní Růžena Mandová, rozená Sládečková, ze Sobotky. Dne 7. listopadu zemřela ve věku nedožitých 73 let paní Miloslava Bělohávková, rozená Hercíková z Batína. Dne 8. listopadu zemřela v požehnaném věku 88 let paní Jarmila Jenčková z Trní, rozená Jarošová z Libošovic. Dne 18. listopadu zemřela ve věku nedožitých 81 let paní Jaroslava Loudová, rozená Křiklánová, ze Sobotky. Dne 20. listopadu zemřel ve věku 75 let pan František Ort, dlouholetý člen Mysliveckého sdružení Sobotka, Dobšín. Dne 20. listopadu zemřel ve věku 81 let pan Jaroslav Samler, Stěblovice. Dne 23. listopadu zemřela ve věku 81 let paní Blažena Bártová, rozená Mlejnková, Kdanice.

prosinec

Dne 2. prosince zemřela ve věku 84 let paní Eugenie Půlpánová, rozená Pištorová, ze Sobotky.

VZPOMÍNKY

V těchto pochmurných dušičkových dnech vzpomínáme s láskou na své blízké, zejména drahé rodiče **Karolínu a Františka Müllerovi** ze Sobotky, kteří odpočívají na soboteckém hřbitově. 26. listopadu uplynulo 10 let, co nás náhle opustil tatínek, bývalý brusič skla, a 19. února 2010 uplyne 17 let, co zemřela maminka, a 11. ledna 2010 vzpomeneme její nedožitá 95. narozeniny. Všem, kdo si na ně vzpomenu spolu s námi děkujeme.

Helena Koldová a Daniela Haňková
dcery s rodinami

OSLAVA

Dne 29. října oslavili **Marie a Mirek Havránkovi** 60. výročí svatby. Hodně zdraví do dalších let přejí synové

Mirek s rodinou a Zdeněk s rodinou

ZPRÁVY Z KNIHOVNY

Od 20. listopadu do 4. prosince se konala v Městské knihovně F. Šrámka prodejní výstava tradičních dřevěných hraček z Podkrkonoší, vyrobených v Chráněné pracovní dílně – Nouzov.

Velký zájem byl o společenskou hru „pexeso“, kterou známe všichni. Poslední den výstavy proběhla tzv. „výtvarná dílnička“, kde si zájemci mohli domalovat hračky sami, podle předlohy nebo podle své fantazie. Dokreslit dřevěné kytičky za poloviční cenu přišly děti z Mateřské školy a ze školní družiny. Našly se i maminky, které přivedly své děti na dílničku. Děti byly nadšené ze svých výrobků a všichni se těšíme na další akci.
-PH-

MKS Sobotka vás zve na

ŠTĚPÁNSKOU ZÁBAVU
sobota 26.12. od 20:00

Hrají:

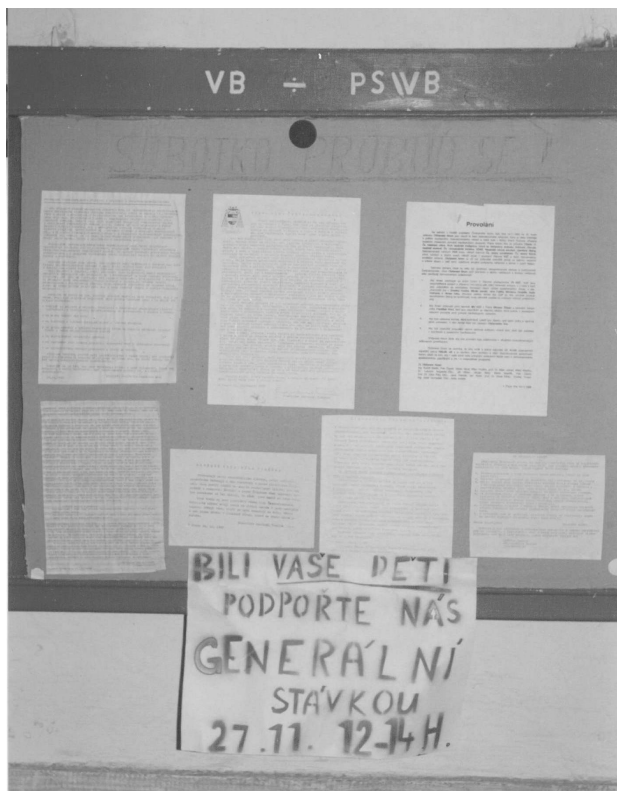
BEATLES VETERAN CLUB

a

DJ Zdeněk Vranovský

Můžete se těšit na největší hity nejslavnější skupiny 60. let v podání jičínsko - turnovské formace Beatles Veteran Club i na hity současné, které vám bude pouštět Zdeněk Vranovský z Rádia OK.

Vstupné 80 Kč.

Informace o stávce 27. 11. 1989 i o dalším dění byly paradoxně umístěny ve vývěsce Veřejné bezpečnosti a její pomocné strážě.

Jedna ze soboteckých výloh na podzim roku 1989.

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky vydává
MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA
nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618
e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědný redaktor: Jan Janatka
Redakční rada: K. Bílek, P. Havlová,

M. Jalovecký, L. Vejclová

Grafická úprava: Jan Janatka

Tiskne RK TISK, Hradecká 1130, Jičín, 493 546 911
Podávání nov. zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ V. Čechy
č.j. P/2—1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12—7906

MK ČR E 11 563

Uzávěrka dalšího čísla 31. 01. 2010